

Organizacja ewakuacji – czynności poszczególnych osób

Stanowisko	Zakres czynności	
	W czasie zagrożenia i ewakuacji	Po ewakuacji i/lub zagrożenia
Dyrektor (wicedyrektor lub wyznaczony nauczyciel)	Zarządza ewakuacją pracowników i uczniów, w uzasadnionych przypadkach mienia. Alarmuje Państwową Straż Pożarną. Nadzoruje przebieg ewakuacji ze szczególnym zwróceniem uwagi na zabezpieczenie wszystkich uczniów. Współpracuje z dowódcą jednostki PSP. Uwaga: W przypadku nieobecności Dyrektora obowiązki przejmuje wicedyrektor lub wyznaczony nauczyciel.	Zbiera informacje od nauczycieli o stanie i liczebności ewakuowanych uczniów, upewnia się czy wszyscy pracownicy i uczniowie opuścili budynek, zbiera informacje o sprawdzeniu pomieszczeń. Współpracuje z dowódcą jednostki PSP. Wydaje polecenie powrotu do budynku.
Sekretarz/kierownik gospodarczy	Na polecenie Dyrektora uruchamia alarm (dzwonek) w odpowiedniej sekwencji.	Współpracuje z dyrekcją.
Nauczyciele	Kończą zajęcia ¹ . Zabierają ze sobą dzienniki lekcyjne (oraz długopisy) . Ewakuują uczniów zgodnie z oznaczonymi kierunkami ewakuacji i przyjętymi procedurami ewakuacyjnymi, a w przypadku odcięcia najbliższych wyjść kierują do innych. Nauczyciele w-f ewakuują uczniów z Sali gimnastycznej i przebieraalni. Uwaga: Nauczyciele obowiązani są znać aktualną ilość uczniów w nadzorowanych przez siebie grupach.	Na miejscu zbiórki formują oddzielne, niezależne od innych, grupy. Sprawdzają stan uczniów. Przekazują informacje dotyczące liczby, stanu uczniów do dyrekcji – jeżeli w grupie znajdują się uczniowie z innych klas należy jak najszybciej powiadomić tym dyrekcję. Zapewniają opiekę nad ewakuowanymi uczniami do czasu powrotu do szkoły, budynku.
Kierownik gospodarczy	Zabiera ze sobą listę obecności pracowników, książkę wyjść w godzinach służbowych. Współpracuje z dyrekcją. Na miejscu zbiórki pomaga w sprawdzeniu list obecności.	Współpracuje z dyrekcją i dowódcą jednostki PSP.
Woźne/dozorcy/pracownicy kuchni i stołówki	Dozorca otwiera wszystkie zamknięte w sposób trwały (na klucz) drzwi ewakuacyjne, furtkę i bramę. Woźne sprawdzają czy nikt nie pozostał w pomieszczeniach na poszczególnych kondygnacjach. W miarę możliwości pomagają przy ewakuacji uczniów na zewnątrz budynku i dalej do miejsca zbiórki. Pozostają do dyspozycji dyrekcji i jednostek ratowniczo-gaśniczych.	Przekazują informacje o sprawdzeniu pomieszczeń do dyrekcji lub osób zastępujących. Pozostają do dyspozycji dyrekcji lub osób zastępujących.

¹ nie dotyczy ćwiczeń przeciwpożarowych-ewakuacyjnych² dotyczy każdej formy zajęć

VI. SPOSOBY POSTĘPOWANIA NA WYPADEK POŻARU

W razie zauważenia pożaru lub innego zagrożenia:

- Powiadomić osoby znajdujące się w pobliżu oraz Dyrektora - wykonuje każdy pracownik
  - Jeśli pożar nie został wykryty automatycznie należy wcisnąć przycisk alarmowy ROP - wykonuje każdy pracownik.
  - Przystąpić, jeżeli to możliwe, do akcji gaśniczej przy pomocy gaśnic znajdujących się korytarzach, aby stłumić pożar w zarodku, w przeciwnym przypadku należy przystąpić do czynności ewakuacyjnych.
- Dyrektor lub Wicedyrektor
    - Wydaje polecenie sekretarzowi szkoły powiadomienia Straży Pożarnej tel: 998 lub 112 lub najbliższą Jednostkę Państwowej Straży Pożarnej Nr 13 przy ul. Strażackiej 141 tel: 22 596-71-30.
    - Zabiera ze sobą Instrukcję bezpieczeństwa pożarowego w celu późniejszego przekazania dowódcy jednostek Państwowej Straży Pożarnej zawartych w niej planów budynku (instrukcja powinna znajdować się w dostępnym miejscu).
    - Koordynuje ewakuację kierując wszystkich do wyznaczonego miejsca zbiórki, którym jest boisko szkolne.
    - Na miejscu zbiórki ewakuacji zbiera informacje od nauczycieli o liczebności i stanie ewakuowanych uczniów oraz od woźnych na temat sprawdzenia pomieszczeń.
    - Po przybyciu jednostek Państwowej Straży Pożarnej przekazuje informacje do dowódcy jednostki ratowniczo-gaśniczej o wykonanych czynnościach, stanie i liczebności ewakuowanych osób.
    - Przekazuje dowódcy PSP plany graficzne obiektu (zawarte w Instrukcji bezpieczeństwa pożarowego), a także wskazuje miejsce przeciwpożarowego wyłącznika prądu.
  - Sekretarz na polecenie dyrektora:
    - Alarmuje Państwową Straż Pożarną Pożarnej tel: 998 lub 112 lub najbliższą Jednostkę Państwowej Straży Pożarnej Nr 13 przy ul. Strażackiej 141 tel: 22 596-71-30.
    - Pomaga przy koordynowaniu ewakuacji.
  - Pracownicy obsługi
    - Konserwator odpowiedzialny jest za gospodarkę kluczami. Przede wszystkim do bram wjazdowych na teren (które jest zobowiązany otworzyć).
    - Woźne odpowiedzialne są bezzwłocznie otworzyć wszystkie wyjścia ewakuacyjne w budynku głównym (woźne powinny klucze posiadać zawsze przy sobie).
    - Woźne odpowiedzialne są za sprawdzenie pomieszczeń, czy nikt nie pozostał w salach i w łazienkach.
    - Na miejscu zbiórki przekazują informację Dyrektorowi o sprawdzeniu pomieszczeń.

- **Nauczyciele:**
  - Przerywają zajęcia, ustawiają uczniów w kolumnie, parami i ewakuują swoją grupę zgodnie z planem ewakuacji do wyjścia ewakuacyjnego i dalej do miejsca zbiórki, którym jest **boisko szkolne**.
  - Nauczyciele zabierają ze sobą dzienniki, a drzwi do sal pozostawiają zamknięte z kluczami w zamku.
  - Na miejscu zbiórki sprawdzają czy wszyscy uczniowie z danej grupy opuścili budynek i przekazują informacje do kierującego ewakuacją – Dyrektora lub Wicedyrektora.
  - Nauczyciele WF odpowiedzialni są za otwarcie wyjść ewakuacyjnych oraz prowadzenie ewakuacji grupy z sal gimnastycznych.

- **Uczniowie** – po usłyszeniu alarmu pożarowego podporządkowują się poleceniom nauczyciela, pozostawiają wszystkie rzeczy, ustawiają się w kolumnie, parami i ewakuują się zgodnie z planem ewakuacji do miejsca zbiórki, którym jest boisko szkolne. Na miejscu zbiórki tworzą oddzielne grupy (wg. klas) w celu sprawnego sprawdzenia listy obecności.

Środki i sposoby ogłaszania alarmu do ewakuacji

Alarmem do ewakuacji ludzi z budynku jest dźwiękowy sygnał alarmowy systemu sygnalizacji pożarowej - po wciśnięciu przycisku alarmowego ROP.

oraz komunikat słowny

„UWAGA EWAKUACJA !!!” PROSZĘ O UDANIE SIĘ W KIERUNKU KLATKI SCHODOWEJ

Miejsce zbiórki ewakuowanych osób

- **BOISKO SZKOLNE** (patrz rys. nr 1)

Odpowiednia odległość miejsca zbiórki osób ewakuowanych zapewni bezpieczeństwo oraz możliwość swobodnego podjazdu i działania dla Jednostek Ratowniczo-Gaśniczych Państwowej Straży Pożarnej.

Alarmowanie telefoniczne Państwowej Straży Pożarnej

998 112

- po uzyskaniu połączenia z Państwową Strażą Pożarną należy wyraźnie podać:
  - co się pali, czy istnieje zagrożenie życia ludzkiego,
  - dokładny adres, nazwę obiektu, w którym powstał pożar,
  - kierunki dojazdu do budynku.
- rozłączyć rozmowę dopiero po potwierdzeniu przyjęcia zgłoszenia.

**Jednostka Ratowniczo-Gaśnicza Nr 13,
ul. Strażacka 141, Warszawa 22 596-71-30**

VII. PRAKTYCZNE SPOSOBY SPRAWDZANIA ORGANIZACJI I WARUNKÓW EWAKUACJI LUDZI

Właściwe przygotowanie obiektu i organizacja ewakuacji ma na celu zapewnienie odpowiednich warunków do bezpiecznego opuszczenia budynku w przypadku realnego zagrożenia, zarówno pożarowego, jak też związanego z innymi zagrożeniami.

Zarządca obiektu zobowiązany jest, co najmniej raz w roku przeprowadzać praktyczne sprawdzenie organizacji oraz warunków ewakuacji. O terminie przeprowadzenia ww. czynności powinien powiadomić Komendanta Miejskiego Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie ul. Polna 1 nie później niż na tydzień przed ich przeprowadzeniem.

Prowadzenie ewakuacji polega na:

- ✓ Prawidłowym rozpoznaniu i ocenie sytuacji pożarowej oraz związanej z nią zagrożeniami,
- ✓ szybkim i prawidłowym zaalarmowaniu osób zagrożonych oraz odpowiednich jednostek ratowniczych,
- ✓ właściwym kierowaniu ludźmi odpowiednimi drogami ewakuacyjnymi,
- ✓ niedopuszczeniu do powstania paniki,
- ✓ umiejętności kierowania akcją ratowniczo-gaśniczą w pierwszej fazie pożaru,
- ✓ podporządkowaniu się wszystkich osób do decyzji kierującego akcją.

Celem ćwiczeń jest:

- ✓ Wyrobienie odpowiednich reakcji u pracowników i uczniów po usłyszeniu sygnału alarmowego (sygnału dźwiękowego systemu sygnalizacji pożarowej i komunikatu głosowego), dotyczących zakończenia zajęć, wyłączenia urządzeń i rozpoczęcia procesu ewakuacji przy użyciu wyznaczonych dróg ewakuacyjnych w budynku,
- ✓ wyeliminowanie czynnika chaosu poprzez wyrobienie umiejętności właściwego, spokojnego zachowania się osób, w przypadku realnego zagrożenia,
- ✓ wyeliminowanie usterek technicznych i organizacyjnych w zakresie bezpieczeństwa ludzi wynikłych w trakcie ćwiczeń,
- ✓ zapoznanie wszystkich osób z miejscem zbiórki wyznaczonym poza budynkiem.

Zasady prowadzenia ćwiczeń ewakuacyjnych

- podczas prowadzenia, ogłoszenia alarmu (ćwiczeń), gdy pracownicy i uczniowie, znajdują się na schodach, korytarzach i w pomieszczeniach należy poinstruować ich, że powinni skierować się do najbliższego dostępnego wyjścia ewakuacyjnego oraz zachować spokój i dyscyplinę,
- osoby kierujące pracownikami powinny znać stan osobowy pracowników w danym dniu, a nauczyciele znać stan osobowy uczniów w celu późniejszego sprawdzenia czy wszystkie osoby, podwładni opuścili budynek i są na miejscu zbiórki,
- wszystkie ćwiczenia ewakuacyjne stanowią swoisty trening zarówno dla pracowników szkoły jak i uczniów mający na celu wypracowanie sprawnej metody ewakuacji,
- dużą uwagę należy zwracać na prowadzenie każdego ćwiczenia w sposób energiczny i zdyscyplinowany - bieganie powinno być zakazane,
- wracanie w czasie ewakuacji po zostawione rzeczy, itp. powinno być uniemożliwione (zakazane),
- po ogłoszeniu alarmu osoby przebywające w budynku powinny zakończyć swoją pracę i skierować się do wyjść ewakuacyjnych,
- inne zachowanie niż ww. spowoduje ogólny bałagan, zamieszanie,
- powrót do budynku następuje tylko wtedy, gdy zostanie to ogłoszone (np. przez osobę odpowiedzialną za ewakuację z budynku lub kierownika akcji ratowniczo-gaśniczej – dowódcę przybyłych jednostek PSP),
- gdyby zachodziła konieczność oddalenia się od wyznaczonego miejsca zbiórki (warunki pożarowe, i inne) należy zwrócić uwagę, czy wszyscy otrzymali o tym informację. Na miejscu zbiórki pracownicy administracji i obsługi oraz nauczyciele sprawdzają stan osobowy i w razie braku kogokolwiek powiadamiają o tym przełożonego i/lub przybyłe jednostki PSP – dowódcę,
- podczas ćwiczeń przeciwpożarowych, ewakuacyjnych nie przewiduje się żadnych działań gaśniczych, np. przy wykorzystaniu sprzętu gaśniczego,
- drzwi i wyjścia ewakuacyjne powinny mieć możliwość natychmiastowego otwarcia w przypadku zagrożenia i ewakuacji ludzi z budynku, drogi ewakuacyjne stale udrożnione; w przypadku zamknięcia wyjść ze względów ochrony mienia, kontroli dostępu itp. należy

przewidzieć rozwiązania pozwalające spełnić powyższy warunek (np. gablotki na klucz ewakuacyjny).

Postępowanie w pomieszczeniach zadymionych

Podczas ewakuacji ludzi, przebywając lub wchodząc do pomieszczeń zadymionych, pamiętać należy o niebezpieczeństwie jakie niosą dymy i gazy pożarowe oraz postępować według poniższych zasad:

- drzwi do pomieszczeń należy uchylać stopniowo, chowając się za ścianę,
- przy dużym zadymieniu na drogach komunikacji ogólnej poruszać się w pozycji jak najbardziej przy ziemi, gdyż w dolnej strefie pomieszczeń panuje najmniejsze zadymienie oraz niższa temperatura,
- w celu zachowania orientacji należy poruszać się przy ścianie, barierkach lub innych elementach budowlanych unikając obracania się,
- chcąc ograniczyć przedostawanie się drażniącego dymu do organizmu należy prowizorycznie zabezpieczyć się wykorzystując zmoczoną chusteczkę lub ręcznik przyłożony do twarzy,
- czas przebywania w strefie zadymionej ograniczyć do absolutnego minimum.

Przy prowadzeniu ćwiczeń ewakuacyjnych należy przyjmować i trenować procedury ewakuacyjne opisane w rozdziale VI